

Єдиний українець зі списку ста світових геніїв сучасності

Незабаром у Рівне приїде один зі 100 живих геніїв світу, визначених рейтинговим опитуванням у Великій Британії (Graators Synectics, 2007). Вірніше, як повідомила у ФБ Юлія Савуляк, у галереї у Євро-Арт із 5 серпня по 27 вересня відбудеться виставка полотен всесвітньвідомого українського митця.

Аби не тримати інтригу, скажемо відразу, що йдеться про члена «Золотої гільдії» Міжнародної академії сучасного мистецтва в Римі Івана МАРЧУКА, про якого відгукуються, як про «маестро найвищого престижу, котрий написав найкрасивішу сторінку в історії сучасного мистецтва».

Я шкодую, що приїхав з Америки до України. В Україні я не живу, я тут тільки мучуся. Україна народжує найбільше талантів на квадратний метр у світі, але вона їх не підтримує, вони їй не потрібні. І ніколи жоден талант на цій прекрасній райській землі не проросте, бо всі розумні й обдаровані люди змушені залишати цю землю, бо вони тут гинуть.
З інтерв'ю Івана МАРЧУКА «Громадському радію»

Іван Марчук відвідував Рівне в лютому 2018 року. Тоді на запрошення свого давнього друга-земляка з Тернопільщини, головного лікаря Євгена Кучерука поправляв здоров'я у Рівненській центральній міській лікарні. Завдяки Євгенові Филимоновичу журналіст «7 днів» зустрівся із самотнім художником. Пропонуємо увазі наших читачів фрагменти

з опублікованого два роки тому в нашій газеті інтерв'ю з Іваном Марчуком.

– Іване Степановичу, ваші одкровення, висловлені в інтерв'ю «Громадському радію», спричинили ефект розірваної бомби. Що це було: звичайне розчарування чи нестерпний крик душі?

– От читаю в газеті, що на 25 процентів піднімають ціни на ліки. Це при тому, що люди й без того не можуть купити собі потрібні медикаменти. Але ж є такі випадки, що вкрай треба прийняти якусь таблетку, коли болить голова або піднімається тиск. То розумієте, що виходить? Вмирайте, люди! Якщо країна довела людину до такого стану, що та не може купити елементарної пігулки, то це, даруйте, диво-країна. Таких країн у світі ніде більше нема.

– Тобто ми якоюсь мірою

– неповторні?

– Знаєте, ми завжди були, є і будемо унікальними, бо в нас ніхто нікого не любив і не любить. Я багато жив по світах. Жив у Радянському Союзі. Це було каторжне життя. Та система зробила з мене хвору людину, психа, ненормального. Сімнадцять років я під всілякими заборонами жив. Мав повністю зіпсутий організм.

Земляки: головний лікар ЦМЛ Євген Кучерук та художник Іван Марчук.

Тому треба було їхати звідси, щоб поправляти здоров'я та психологічний, емоційний стан. Лише там, на чужині, я відчув себе людиною.

– Що вас змусило повернутися в Україну?

– Закортіло. Хоча ну що значить закортіло? Я не повинен був їхати з Америки в Україну, тому що мене тут двадцять років тримали за бортом. То чого їхати? Але є таке поняття – поклик предків. Скажу вам, що немає кращої землі на світі, як українська. А якщо ти митець, якщо ти її облюбав, то тим більше. Та й люди у нас чудові, фантастично прекрасні. Але вони абсолютно нічого не вирішують на цій землі. Усе вирішують за них.

– Що найбільше вразило, коли повернулися на батьківщину?

– Коли повернувся з-за кор-

дону, прожив тут рік і сам собі дивуюся: «Куди я потрапив?» На кожному кроці – негатив. Куди не глянеш, скрізь – жорстокість і заздрість. Кругом – зло, сміття. Якби до нас запустили японців, у яких дуже мало землі, вони б усе це сміття зібрали і побудували б з нього острови.

– А де в Україні можна побачити Марчука?

– Я прожив життя чесно, не написав жодної поганої картини, а в мене, крім однокімнатної квартири, нічого немає. Я – митець із певними регаліями, та маю найгіршу серед українських художників майстерню. У мене були президенти, мери й інші відомі люди. Всі обіцяли допомогти з приміщенням під майстерню, але нічого так і не зробили. Ющенко навіть капсулу під музей Марчука заклав. ...Поклав капсулу, і забув про неї.

Чому за останні півтора року (йдеться про 2016-2017 рр. – ред.) я відвідав ті одинадцять виставок, де мав шістнадцять виставок. Навіщо мені така одіссея на старість? Люди хочуть бачити Марчука у своїх музеях. А якби це почалося хоч 20–30 років тому, я був би сьогодні на місці Пікассо на землі.

Одні з найприємніших згадок залишилися про виставку в Таїланді. Це було торік у листопаді, коли мої картини водночас були представлені в Королівській галереї і в художньому музеї. Бачили б ви, як мене там приймали! Черга йшла до мене на колінах. Після Таїланду був успіх вже в Тунісі. Мене скрізь приймають дуже добре.

– У Івана Марчука ще залишились якісь мрії? Чим він живе?

– Мій талант належить людству. Не Україні. Я ніколи не кажу, що я працюю на Україну. Я знаю, що таке Україна, скільки я промучився в цій країні. Зараз можна було б щось помінати. Та я вже не молодий. Жінки нема. Бо якби була жінка, я жив би собі де завгодно. Приїздив би в гості в Україну, та й усе. Я міг би вже мати американське громадянство, але не взяв його. Отакий був дурний. Бо не було біля мене жінки-порадниці, яка практично дивиться на речі, настанови не було ніякої. Я думав, що Україна буде Україною.

Спілкувався Василь GERUS